

DOSYA

Uluslararası düzlemde oluşturulan yeni bir öyküden fiili gerçeklik durumuna... DÜNYA SAĞLIK ÖRGÜTÜ'NÜN "SAĞLIK KENTLER PROJESİ"NDEN "KENT HAREKETİ"NE DOĞRU...

"Bu şehir arkandan gelecektir. Sen aynı sokaklarda / dolaşacaksın gene. Aynı mahallede kocayacaksın; / aynı evlerde kır düşecek saçlarına. / Dönüp dolaşıp bu şehre geleceksin sonunda. Başka bir şey umma / Bineceğin gemi yok, çıkacağın yol yok. / Ömrünü nasıl tükettiysen burada, bu köşecikte, / Öyle tükettin demektir bütün yeryüzünde de."

Konstantin KAVAFİS

SAĞLIKLI KENTLER

GİRİŞ

"Neden Sağlıklı Kentler konulu bir toplantı düzenlendi"

Sağlıklı kentler kavramı DSÖ Avrupa bölgesi bürosunun 1986 yılında ortaya attığı ve projeye dönüştürdüğü bir kavramdır. Sağlıklı kent sürekli olarak yaratıcı olan ve fizik ve sosyal çevreyi geliştiren, insanların yaşamın tüm işlevlerini sağlamada ve kendilerini kendi en üst potansiyellerine kadar geliştirmede yardımcı olan toplum kaynaklarını sürekli arttıran kenttir. Bu tanımlama gereği tüm kentler için ortak sayılabilecek ve sağlıklı kent için temel oluşturacak bazı özellikler ortaya çıkmaktadır. Bunlar; sektörler arası işbirliği yapma, toplum katılımını sağlama, sağlıklılığın sürdürülmesi çabaları, halk sağlığı için politik kararlar verme ve sürekli yenileşme politikası içinde çalışma gibi özelliklerdir. 1986'da 11 kent ile başlayan proje, 1992 yılına gelindiğinde 18 ulusal ağ ve Avrupa'da 375, dünyada 700 kentten oluşan bir boyuta ulaşmıştır.

Öte yandan DSÖ'nün Avrupa bölgesinde projeye katılmayan tek ülke Türkiye'dir. Farklı meslek

örgütlerinde, partilerde, sivil topluluklarda kent kavramı tartışılrsa da bu kesimleri bir araya getirecek bir düzlem oluşmamıştır. Bu toplantı böylesi bir tartışma ortamı yaratarak bu alandaki tekil çabaları birleştirmeyi amaçlamaktadır.

* Toplantı sürecinde neler tartışıldı?

İlk gün DSÖ Türkiye temsilcisi Oltio Espinoza dünyada sağlıklı kentler konulu bir sunum yaptı. Daha sonra "Yerel yönetimler ve Demokratik Katılım", "Kent ve Çevre Sorunları" ve "Kentlerde Sağlık Örgütlenmesi" olmak üzere üç çalışma grubunda durum saptaması yapıldı, öncelikler belirlendi ve çözüm önerileri geliştirildi.

Aşağıda adı geçen bu üç grubun grup raporları sunulmuştur.

Haziran 1993

"KENTLERDE SAĞLIK ÖRGÜTLENMESİ" GRUP RAPORU

Kentlerde sağlık örgütlenmesi grubu çalışmalarını iki başlık altında yoğunlaştırmıştır. Bunlardan ilki sağlıklı ilgili varolan durumun değerlendirilmesi, diğeri de çözüm önerilerinin geliştirilmesidir.

Genel değerlendirme :

- Grup sağlığın doğuştan kazanılan bir hak olduğu, güvence altına alınması ve süreklilik taşıması gerektiği gerçeğinden yola çıkmıştır. Ancak sağlıkta varolan yapı bazı sorunlar içermektedir. Ülkemizde sosyal devlet anlayışından uzaklaşma ve serbest piyasa ekonomisi görüşünün egemenliği, sosyal güvenlik sistemleri ve eğitimde olduğu gibi sağlık alanında da bir karmaşaya yol açmaktadır.

Örgütlenmeye ilişkin sorunlar:

- Sağlığa yeterli finans sağlanmaması,
- Tedavi edici sağlık hizmetlerinin öncelik kazanması, Temel Sağlık hizmetlerinin ihmal edilmesi, giderek güçsüzleşmesi, bunlarla birlikte basamaklı sağlık hizmeti anlayışından uzaklaşma. Bu sorunlar özellikle kentlerde daha yoğun yaşanmakta.
- Hizmetin yürütülmesinde çok başlılık.
- Sağlık alanında kullanılan teknolojinin gereksinmelere yönelik olarak kullanılmaması, yüksek teknoloji kar amacıyla yoğun bir biçimde kullanılırken özellikle Temel Sağlık Hizmetlerinin basit ve geri teknolojiye zorunlu olması.
- Varolan sağlık mevzuatının kentlerdeki hızla değişen, dinamik süreci yakalamakta yetersiz kalması.
- Sağlık hizmeti veren farklı kuruluşların görev alanlarının içiçe geçmiş olması (Belediyelerle Sağlık Ocaklarının çevre sağlığı konusunda yaşadıkları karmaşa örneğinde olduğu gibi).

- Sektörler arası işbirliğinin sağlanamaması.
- Toplum katılımının gerçekleşmemesi.

Sağlık çalışanlarının sorunları :

- Sağlık çalışanlarının eğitiminin yeterli düzeyde olmaması. Sağlık çalışanlarının aldıkları temel eğitim ülkenin sağlık sorunlarına yönelik değildir. Öte yandan sürekli eğitim programlarının olmaması sorunu pekiştirmektedir.
- Personel dağılımında dengesizliklerin varlığı.
- Özlük haklarının zedelenmiş olması.
- Motivasyon eksikliğinin olması.
- Sağlığın bir meta olarak alınıp satılması ve üretimin kar motivasyonu ile yapılması, sağlık çalışanlarının ürettikleri hizmetin alıcısı olan toplumdaki uzaklaşmasına ve yabancılaşmasına neden olmaktadır. Bu yabancılaşma toplumun sağlık konusundaki gereksinimlerinden de kopuşu getirmektedir.

Çözüm önerileri :

Bu saptamaları yaptıktan sonra çalışma grubu aşağıdaki çözüm önerilerini geliştirmiştir. İki günlük çalışma ile yeni bir sağlık politikası geliştirmenin olası ve doğru olmadığı gerçeğinden yola çıkarak öneriler geliştirilirken genel çerçevede kalınmasına özen gösterilmiştir.

- Sağlığın gelişimi toplumsal kalkınmadan ayrı düşünülmemelidir.

• Sağlıklılığın korunması ve geliştirilmesi gereklidir.

- Sağlık bir ekip hizmetidir.
- Sağlık hizmetlerinde entegrasyon önemlidir.
- Sağlık hizmetlerinin sunumunda toplum katılımı gereklidir. Özellikle kentlerde yerel yönetimler, demokratik kitle örgütleri, sivil toplum örgütleri aracılığıyla katılımın önemi vurgulanmıştır.
- Öncelikli sorunlara yönelik mikro planlamalar yapılmalıdır.
- Basamaklı sağlık hizmetlerinin iyi işletilmesi, sağlık hizmetlerinin nüfus tabanlı olması gereklidir.
- Sağlık çalışanlarının sürekli eğitimi gerçekleştirilmelidir.
- Toplumun eğitilmesi önemlidir.

KENTLERDE SAĞLIK ÖRGÜTLENMESİ GRUBU

Cafer Ağlamaz, İzmir Eczacılar Odası,
Meltem Ağzıtemiz, İzmir Sağlık Müdür Yardımcısı
Eray Aybar, Karşıyaka Merkez 3 No'lu Sağlık Ocağı
Hekimi

Gülsün Aydemir,
Nadi Bakırcı E.Ü. Tıp Fak. Halk Sağlığı Doktora Öğrencisi

Cengiz Balaban, Narlıdere Eğitim Araştırma Sağlık Ocağı Hekimi

İlker Belek, TTB Halk Sağlığı Kolu

Hülya Bozkurt, E.Ü. Tıp Fak. Öğrencisi

Neşe Boztok, İzmir Eczacılar Odası

Pınar Erbay, Dokuz Eylül Tıp Fak. Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Özlem Gökçöl, E.Ü. Tıp Fak. Öğrencisi

Zeliha Kıyak,

Aliye Mandıracıoğlu, E.Ü. Tıp Fak. Halk Sağlığı Anabilim Dalı.

Vildan Mevsim, Bornova Merkez Sağlık Ocağı Hekimi,

Berna Musal, Dokuz Eylül Tıp Fak. Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Kemal Özbek, İzmir Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyesi

Abide Özgüle, Karşıyaka Sağlık Grup Başkanlığı,
Bülent Pışmıçoğlu, İzmir Tabip Odası Genel Yönetmeni,

Semih Şemin, Toplum ve Hekim Yayın Kurulu Üyesi

Sencer Toker, Bornova Merkez Sağlık Ocağı Hekimi,

Zeliha Tosun, ESHOT Dispanseri Hekimi

Reyhan Uçku, Dokuz Eylül Tıp Fak. Halk Sağlığı Anabilim Dalı

Nilgün Uslu, MEB Karşıyaka Sağlık Eğitim Merkezi Hekimi

Feza Vardar, M.F. Özsaruhan Sağlık Ocağı Hekimi
Kevser Vatansever, İzmir Tabip Odası Pratisyen He-
kim Komisyonu

Sultan Yalçın, Bornova Kızılay Sağlık Ocağı Hekimi
Hülya Yıldız, TTB Halk Sağlığı Kolu

KENT VE ÇEVRE ÇALIŞMA GRUBUNUN RAPORU

11-12 Mart 1993 günlerinde ekli listede adları be-
lirtilen alt çalışma grubu, D.S.Ö.'nün "Sağlıklı Kent-
ler Projesi" olarak gündeme getirdiği konu üzerinde
gerekli bilgilenme ve irdelemelerden sonra, bir tar-
tışma ürünü olarak aşağıdaki sonuç raporu hazırla-
mıştır.

Uzun tartışmalardan sonra varılan sonuç şudur:

- "Sağlık Kent" sorunu siyasi bir talep haline getirilmelidir,

- Bunun yaşama geçirilmesi için de yeni plat-
formlar yaratılmalıdır.

Grup önce, "sağlıklı kentler nasıl olmalıdır?" so-
rusuna yanıt aramıştır. Farklı meslek ve ilgi grupla-
rından gelen tartışmacıların sağlık kente ilişkin ortak
düşünceleri özetle şöyledir:

Sağlıklı bir kent, insan-doğa-kent arasındaki den-
geyi kurmalı; böyle bir kentte insanın kentsel yaşa-
mın mevcut kurumlarıyla sağlıklı bir ilişkisi
olmalıdır. Sağlıklı bir kentte;

- Kentsel donatı alanlarının tümü yeterlidir,
- Alt yapı sorunları yoktur,
- Kentsel hizmetler eşgüdümlü seyrederek,
- Yaşamın doğal/elementer öğelerinin nitelik-
leri bozulmamıştır,

- Temiz içme suyu bulunur,
- Niteliği bozulmamış hava solunur,
- Kimyasallarla niteliği bozulmamış gıda mad-
deleriyle beslenilir,

- Gürültü kabul edilebilir düzeydedir,
- Sağlıklı çalışma ve barınma koşulları sağlanır,
- Merkezi ısıtma ve güneş enerjisini olanaklar
ölçüsünde devreye sokma gibi araçlarla ısınma so-
runu çözülmüştür,

- Tarihsel-kültürel yapının mekansal izleri
korunur,

- İmar planlama eylemi değişken politik karar-
larla etkilenmez,

- Sağlıklı kent temiz, güvenli, koruyucu bir or-
tam sağlar, böyle bir kentte öncelik her zaman için
insandadır ve insanları tarafından sevilen kentlerdir,
insanlar böyle kentlerde kendilerini mutlu hisseder-
ler.

Grup daha sonra, mevcut sistemin yürüyen den-
geleri içinde bu hedeflere nasıl ulaşılabileceği üzeri-
ne düşünce üretmeye başlamıştır.

Grup öncelikle sağlığın ve sağlıklı kent kavra-
mının bilincinin oluşturulması gerektiği düşüncesin-
dedir; bireyler sağlığı her alanda talep etmeli, yani
sağlık önce bir DEĞER olarak kabul edilip, benim-
senmeli ve bireyler bu DEĞER BİLİNCİ'ni tutum ve
davranışlarında göstermelidirler.

Bu durumda da kendileri adına kendilerinin ko-
nuşabilmeleri için uygun ortamlar yaratılmalıdır.

Ancak o zaman kentler, kentte yaşayan herke-
sin kenti sayılabilecek,

— Günümüz kentlerinin erişkin erkek ve çalı-
şan kadın gibi sadece üretim ilişkilerinde konumlan-
mış erişkin kişileri muhatap alıp, ötekileri yok
saydığı düşünülürse-kadınlar, çocuklar, gençler, yaş-
lılar ve özür/engelli kişiler de kentin insanı olabi-
leceklerdir.

Kent yaşamında KATILIM bu kerteğe ula-
şığında:

- Cins, yaş, konum/statü farkları yaşam birli-
ğine katılan çeşit zenginliği olarak görülebilecektir.

- Kentlere, örneğin İzmir'e özelliğini ve kimli-
ğini veren etnik çeşitlilik toplum yaşamı açısından
engelleyici değil, zenginleştirici bir durum olarak de-
ğer kazanacaktır ki, çalışma grubu bu yolla etnik
farklılık kaynaklı çatışmaların da önlenilebileceği ka-
nısındadır.

Katılımının gerçekleşebileceği uygun ortamın
yaratılabilmesi için de kent yaşamında güçlerin bir-
liği anlamında güçlerin dengesi sağlanmalıdır.

Çalışma grubu, toplumun amaçlanan hedefe
yönlenmesi bağlamında gerekli gördüğü örgütsel/ya-
pısal değişim için ÖNERİ geliştirmiştir. Bu öneriye
göre, Yerel Yönetimler'in karşısında kendileriyle iş-
birliği içinde olmayı düşünen ancak örgütlenmiş bir
toplum olacaktır. Örgütlenmiş toplum kapsamında:

- Sivil toplum örgütleri ve bunların oluşturacağı
bir meclis,

- Meslek odaları ve bunların oluşturacağı bir
meclis,

- Bilim kurumları (üniversiteler, enstitüler vb.),
- Mahalle bazında toplum örgütleri ve
- Sendikalar düşünülmektedir.

Yerel yönetimler kapsamında da yeni bir örgüt-
lenmenin gerekli olduğu düşünülmektedir. Örneğin,
Belediye Meclisi'nde neler değişmeli konusu öncelikle
ele alınmalıdır. Yeni örgütlenme anlayışının yeni bir
planlama anlayışını getireceği üzerinde durulmuştur.

Vilayet'in de bu örgütlenme anlayışı içindeki rolü ve desteğinin ne olabileceği üzerinde düşünce üretilmeye çalışılmıştır.

Önerilen örgütsel yapının gerçekleşmesi durumunda, sağlanacağı varsayılan yararlar şunlardır:

- Yetki karmaşası çözümlenecektir,
- Sektörlerarası eşgüdümün-işbirliğinin sağlanması kolaylaşacaktır,
- Görev anlayışında süreklilik yaratılabilecektir,
- Çevresel risklerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetlenmesi için gerekli donatım yeterliliği sağlanabilecek, kaynak yaratılabilecektir.
- Ekolojik denge ağırlıklı fiziksel planlama (çeşitli ölçeklerde kentsel planlar) gerçekleştirilebilecektir.

Sektörlere uygun yer seçiminde, boş alanların yapılaşmaya açılmasında, tarım alanlarının tarım dışı amaçlarla kullanılmasına karar verilmesinde kullanılan ölçütler anlaşılır olabilecek, tartışmaya açılacak, halk desteğine sunulacaktır.

- Şu anda yürürlükte bulunan yasaların ödünsüz uygulanması, uygulamada çıkan eksikliklerin yasa değişiklikleri ile giderilmesi sağlanabilecektir,
- Doğal ve tarihi zenginliklerin saptanması ve korunması çalışmaları ivme kazanacaktır.

Çalışma grubu, sağlığa yönelik "Değer Bilinci" nin oluşturulması kapsamında çalışmalarını ETİK ALAN'a çekerek bir "Kent Suçları" ve "Kent Suçluları" kavramlarını oluşturmaya çalışmıştır. Böyle bir kavramsal çalışma çerçevesinde, "neler hangi kapsamda kent suçlarını oluşturabilir?" sorusu geniş bir araştırmayı gerektirmektedir.

Çalışma grubu, "Sağlık Kentler Projesi" bağlamında İzmir Kenti örneğinde somut katkılar olarak şunları belirlemiştir: Öncelikle insana yönelmeli anlayışından kalkarak, kent bir ekosistem anlayışı ile ele alınmalıdır (biyolojik-fizik çevreye bütünsel bir yaklaşım çerçevesinde).

Bu bağlamda,

Sağlıksız yapıların tümü kent dışına çıkarılmalıdır; tersane, liman, havagazı fabrikası, gecekondu-kaçak yapılaşma, toplu konut alanları, halihazır ve planlanan/düşünülen biçimiyle kent ulaşımı, otogar, genelev, hal, çimento fabrikaları, deri atölyeleri birim ölçekte ele alınmalıdır, sorunları çözümlenmelidir.

- Sağlıklı çalışma ve barınma koşulları yaratılmalıdır,
- Altyapı eksikliği giderilmelidir,
- Başta açık-yeşil alanlar olmak üzere kentsel donatı alanlarının nitelik ve nicelik yeterliliği sağlan-

malıdır,

- İzmir Kenti'nin kültürel doku envanteri çıkarılmalıdır.

KENT VE ÇEVRE GRUBU

Nurettin AKBAŞ: İzmir Serbest Muh. ve Mali Müş. odası Başkanı.

Haluk ALTAY: İşçi Sağlığı Derneği.

Muammer ARGÜN, Nezih AYTAÇLAR: Konak Doğumevi, Hekim.

Orhan BAYKAL: Veteriner Hekimler Odası.

dilek ÇİFTÇİ: E.Ü. Edebiyat Fak. Sosyoloji Bölümü.

Şenel ERGİN: D.E.Ü. Mimarlık Fak. Öğretim Üyesi.

Halil GEZER: Çevre Mühendisleri Odası.

Ali GÜNGÖR, Kudret GÜVEN: Eşrefpaşa Belediye Hastanesi Halk Sağlığı Uzm.

A.Osman KARABABA: E.Ü. Tıp Fak. Halk Sağlığı A.B.D. Öğr. Üy.

Tuncay KARAÇORLU: Şehir Plancıları Odası Başkanı.

Sevgi KILDİŞ: Karşıyaka Belediyesi, Mimar

Adem KIZILKAYA: Pınarbaşı Sağlık Ocağı Hekimi.

Aylin NAZLI: E.Ü. Edebiyat Fak. Sosyoloji Bölümü.

Ülgen OSKAY: E.Ü. Edebiyat Fak. Sosyoloji Bölümü Öğr. Üy.

Sevim ÖZALTIN: Narlıdere Sağlık Grup Başkanlığı.

Alisan ÖZDEMİR: Büyükşehir Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü.

Sevinç ÖZEN: E.Ü. Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü.

Fetay SOYKAN: Sinemacı, Turizmci.

Ahmet SOYSAL: Konak Belediyesi Sağlık İşleri Müdürü.

İrfan ŞEN, Mehmet TOKGÖZ: E.Ü. Tıp Fak. Halk Sağlığı A.B.D. Öğr. Üy.

Ahmet TOMAR: İzmir Ziraat Mühendisleri Odası Genel Sekreteri.

Sündüz YANIKYÜREK: Büyükşehir Belediyesi.

YEREL YÖNETİMLER VE DEMOKRATİK KATILIM ÇALIŞMA GRUBU RAPORU

Ülkemiz kent nüfusu hızla artmaktadır. Özellikle İzmir %3.2'lik bir nüfus artışı ile Türkiye ortalamasının üzerindedir.

Böylesi bir hızla kalabalıklaşan ortamda, SAĞLIKLI KENTLERE duyulan özlem gün geçtikçe yakıcı bir sorun haline gelmektedir. Sağlıklı kentlere

kavuşabilmenin en önemli dinamiği YEREL YÖNETİMLER'dir. Yerel yönetimler bunu verimlilik ilkesi ve hizmet disiplini içinde yapmalıdır.

Verimlilik ve hizmet sadece demokratik katılım varsa işler. Oysa ülkemizde demokratik katılım işlememektedir. Bu sorunun toplumsal/ekonomik/politik/hukuki nedenleri bulunmaktadır. Bu nedenleri genel bir çerçeve içerisinde ele alarak, nereden başlamamız gerektiğini ve önerilerimizi bir taslak halinde tartışmaya açmayı görev edinmemiz gerekmektedir.

Birincisi, ülkemiz içinsanın demokrasi mücadelesine geleneği ve kentli olma bilinci bakımından yetersizlikleri olmasıdır. Ülkemizde demokrasi mücadelesinin tarihi diğer ileri ülkelere göre geridir ve güçsüzdür. Bu yüzden gelenekleşmiş bir demokrasi bilinci oluşmamış ve oturmamıştır. Bu durumla iç içe geçmiş olan kent kurmak, kenti korumak ve yaşatmak kültürü de gelişmemiş, geri kalmıştır.

İkincisi, hızlı nüfus artışı, aile planlamasının oturtulamaması, köyden/kente ve doğudan/batıya hızlı-çarpık göçtür. Bu durum sadece işsizlik ve konut sorunu değil, ayrıca kültürler arası çatışma ve sıkışıklık, farklı yaşam biçimlerinin kendini koruma içgüdüleri, kentlerinin güvenli, sağlıklı ve barış içinde yaşanan kentler oluşmamasının sonucunu da yaratmıştır.

Diğer önemli bir neden ise, askersel darbe ile somutlanan depolitizasyondur. Depolitizasyonu, resmi ideolojisinin egemenliği ve medyanın, kamuoyunun sağduyusuna baskın gelişi izleyerek bugünkü, siyasetten ve toplumsal sorumluluktan uzaklaşmış yığınların oluşturulmuş oluşu. Yığınlar gelecek endişesi içersine itilerek, kendini düşünen, köşedönücü nesiller oluşmuş, insanlar kendine bile yabancılaştırılıp, güdülenmeye hazır, yurttaşlık bilinci yerine kulluk anlayışı, hoşgörüyü yerine şiddet, kültürel sosyal-bireysel değerlerde erime söz konusu olmuştur.

Bir başka neden ise, siyaset yasağıdır. Bu yasağın gerek Millet Meclisinde, gerekse Yerel Meclislerde reel temsilin gerçekleşmesine engel teşkil etmektedir. Uzmanlaşmış, yeterlikli hale gelmiş, önerisi ve projesi olabilecek pekçok insan bu yasağın nedeni ile politika dışı tutulmuştur.

Daha başka bir neden ise, toplumun genelini ilgilendiren eğitim, çevre, kadın ve çocukların sorunları gibi konularda yığınların duyarsızlıklarıdır. Tabii buna bağımlı bir eklemeyi unutmamalıyız. O da şudur; yukarıdaki konuları gündeme getirmeye çalışan

sivil yapıların ve sivil örgütlerin yeterince örgütlü ve üretken olmamalarıdır.

Tüm bu nedenlerin yanısıra yerel yönetimlerdeki çok başlılık, merkezi devletin yerel yönetimlere maddi-manevi ve idari baskı unsuru olması, kısaca VESAYET demokrasisi demokratik katılımın gerçekleşmesinin engellerini oluşturmaktadır.

Neler yapılabilir? Çözüm önerilerimiz neler olmalıdır?

Diyoruz ki "bencillığe varmadan ben diyebilen, çokluk içinde erimeden biz diyebilen" kentliler olmamız gerekiyor.

Bunun da bir yolu vardır, demokratik katılım sorumluluğunu üstlenmek.

Demokratik katılım en sade biçimde, sivil organizasyonların içerisinde yer almak, söz almak, öneri vermek, sakıncalı gördüğümüz konularda tavır geliştirmek, gelişmeleri incelemek, denetlemek yoluyla gerçekleşebilir. Ve böylesi bir yaşam biçimi ile yapılanmış sivil organizasyonların var olması ile gerçekleşebilir.

Biz böylesi bir yapıya kavuşmuş sivil organizasyonlara ALTERNATİF İKTİDAR GÜÇLERİ oluşturmak diye bakıyoruz.

Bu sivil ve baskı unsuru amaçlı, SAĞLIKLI KENT özlemi için var olan yapılanmanın çözüm önerileri ve bu çözüm önerileri içerisindeki konumu ne olmalıdır?

Böylesi geniş bir alanı kapsayan çalışmanın bir-üç grupta toplanabilecek önerileri bulunmaktadır.

- a. Hemen şimdiye ait öneriler.
- b. Kısa vadeye ait öneriler.
- c. Uzun vadeye ait öneriler.

a. Hemen şimdi için;

1) Kent bilincinin oluşturulması, kentin korunması ve yaşatılması için duyarlılık oluşturulması için çalışmalı.

2) Bunun için bir kent platformu oluşturulmalı ve sağlıklı kent çalışmaları bunun içinde düşünülmeli.

3) Başta körfezin sağlıklı bir körfez haline gelmesi ve diğer kent projelerinin oluşturulmaya başlanması.

4) Bu zeminin hareket kabiliyeti için, kente ait önemli projelerin gerek valilikçe veya gerekse belediyece karar altına alınmadan önce, böylesi platforma

gelerek yeterince ve demokratik tartışmasının tamamlanmasını sağlamaya çalışmalı.

5) Kent medyası ve kent radyosunun kurulmasına yardımcı olunup, aktif olarak görev alınmalı.

6) Şehir alt yapı ve fiziki planlarının oluşturulmasına katkıda bulunulmalı.

7) Gecekondulaşma ve köyden/kente, doğudan/batıya göçe engel olmanın yollarını araştırmalı.

8) Siyaset yasağının kaldırılmasına,

9) Kamu çalışanlarına sendikal hakların verilmesine,

10) Seçmen yaşının 18'e indirilmesine,

11) Aile planlaması için aktif uygulamalara girilmesi faaliyetlerinde bulunulmalı ve kısaca kent için kent sorumluluğu alanının oluşturulup genişletilmesine çalışılmalı.

b. Kısa vade için önerilerimiz içinden;

1) Kanunlar bazında değişikliklere gidilerek, yerel yönetimlerin vesayetinin kaldırılmasını sağlamak, 1580-3030 sy. kanunlar ile 657 sy. Devlet Memurları Kanunu ile Siyasi Partiler ve Seçim Kanunu ve Sosyal Güvenlik kanunları, gibi önemli kanunların demokratikleşme-yerelleşme ve sivilleşme lehine yeniden düzenlenmesine çalışmak.

2) Yerel yönetim kanunlarını içine, "Erken Yerel Seçim" olgusunun işlenmesine çalışmak.

3) Mahalle muhtarlıkları yerine, mahalle meclislerinin oluşturulmasını sağlayacak yasal düzenlemelere gidilmesini sağlamak.

4) Yerel yönetimlerin güçlerinin-sivilliklerinin-demokratikleşmelerinin artırılması ile birlikte, yerel yönetimlerin vesayetini en aza indirip-koordinasyonlarını sağlamak için, iç işleri bakanlığı bünyesinden çıkarılıp, "YEREL YÖNETİMLER KOORDİNASYON BAKANLIĞI" kurulması yasası için çabalamak gibi konular seçilebilir.

c. Uzun vade önerilerimiz içinden seçtiklerimiz de kısaca şöyle;

1) Özerk-güçlü-demokratik-saydam bir KENT yönetimi oluşmalıdır. Bunun birinci yolu çok başlılığın yerel alanda kaldırılmasıdır. Vali ile Belediye Başkanının seçikle gelmiş aynı kişi olduğu, İl Genel Meclisi ile Belediye Meclisinin tek meclis olduğu, bu meclise sadece seçilmiş üyelerin değil, ayrıca demokratik meslek odaları/kitle örgütlerinin olağan kendi kongrelerinde bilerek ve seçikle tespit ettikleri 1'er temsilcilerinin de bu meclisin doğal üyesi olduğu, sendikaların/üniversitelerin en üst düzeydeki kurullarının başkanlarının da meclis üyesi sayıldığı, mahalle meclis başkanlarının da bu mecliste temsilci oldukları, o kentin en üst düzey dairelerinin başkanlarının da bu mecliste temsilci oldukları, o kentin en üst düzey

dairelerinin başkanlarının da mecliste olduğu bir geniş yeterlikli meclisin oluşabilmesini sağlayacak toplumsal/yasa dönüşümün gerçekleşmesine çabalamak.

2) Özerk ve böylesi meclis için MALİ KAYNAK GÜCÜ gereklidir. Bunun için, o kentin il sınırları bazında toplayabildiği tüm vergi vb. gelirlerin tek elde toplanması, bu toplanan genel bütçenin yüzde 25-30 gibi bir payının merkezi devlete gönderilerek geri kalanının il sınırları bazındaki tüm projelere ve harcamalara ayrılmasını sağlamak.

3) Tüm böylesi dönüşümü sağlayacak, koruyacak, denetleyecek sivil bir organizasyonunun canlılığının korunması yoluyla, "kentli olma bilincinin" oluşturularak, SAĞLIKLI KENTLERE kavuşmanın dinamizmini oluşturmak.

İşte böylesi geniş, ciddi, tutarlı bir anlayış sürecine girmekle, çağdaş boyutlarda, insanların yaşamaktan sevinç duyacakları, yaşadıkları ortama yabancılaşmayı, onun gelişmesinin gelecek nesillerin mutluluğu olabileceğine inanacakları SAĞLIKLI KENT ortamı sağlanabilir. SAĞLIKLI KENT'imiz olması Ütopya olmayabilir.

YEREL YÖNETİMLER VE DEMOKRATİK KATILIM GRUBU

Zuhal Amato, İzmir Tabip Odası Başkanı,
Öztürk Başarır, Mimarlar Odası Başkanı,
Ayşe Gülsen Bulguç, Sosyal Hizmet Uzmanı,
Nihat Erdoğan, E.Ü. Edebiyat Fak. Sosyoloji Bölümü,
Elvan Fevzioglu, Gazeteci,
Mesut Güngör, Güneykent Konut Üretim Yapı Koop. Birliği,
Okan Karlıdağ, Şehir Plancıları Odası,
Ümit Kartoğlu, Çapa Tıp Fak. Çocuk Sağlığı Enstitüsü,
Mustafa Kirman, Gazeteci,
Levent Köstem, Eşrefpaşa Belediye Hastanesi Eski Başhekim,
Ünver Kundakçı, Karşıyaka Belediyesi Sağlık İşleri Müdürlüğü,
Gökalp Müstecaplıoğlu, Menemen Belediye Başkan Yardımcısı, Hekim,
Engin Önen, E.Ü. Edebiyat Fak. Sosyoloji Bölümü,
Mümtaz Peker,
Feride Saçaklıoğlu, E.Ü. Tıp Fak. Sağlığı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
Reşit Sönmez, Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı
Orhan Süren, İzmir Tabip Odası Eski Başkanı,
Erol Şahin, Makina Mühendisleri Odası,
Zeynep Şişli, Avukat,
Coşkun Üsterci, Toplumsal Araştırmalar, Kültür ve Sanat Vakfı,
Mustafa Vatansever, İzmir Tabip Odası Yönetim Kurulu Üyesi,
Nuray Yüceer, Konak Belediyesi, İnşaat Mühendisi.